

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖ /๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๙ /๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภชตุริย
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดมนี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางอุไร หมวดมนี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๒๑๘ - ๒ - ๑๒๘๘๘ - ๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดมนี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องในความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความทางอาญาหรือไม่ เห็นว่า แม้ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำการกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระหว่างโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้

เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ มีเรวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ (๔) เมื่อข้อเท็จจริงพังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาภายนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณี พ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จึงถือว่า ผู้ถูกกล่าวหากำทำความผิดในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายใต้อายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่าง ถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวอยู่ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่ากระทำการผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือ ทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณีภัยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่溯คดีหุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะ กระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับ

โภชนาดยอกไปทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการทำความผิดอันเป็นโภชนาด
ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำการทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้
พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มีมาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัว
ผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำการทำความผิด คดีส่วนอาญาจึง
ขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญาฯฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำเนินการทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม
สำหรับมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากโภช
ทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโภชทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้วจึงไม่อาจ
นำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัย
ประเด็นอื่นอีก

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ

(อ.ม.๒๙)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๕/๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภักติราชย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดมนี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ขอให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๘๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบ
มาตรา ๑๘๘

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารตามคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยก่อนว่า
ความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ

ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมือง พัทลุง จังหวัดพัทลุง ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับและให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระหว่างโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่ คดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ในส่วนอายุความนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาเรื่องอายุความมาใช้บังคับแก่ความผิดในคดี เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนับแต่วันกระทำความผิดคดีเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกกล่าวหาได้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดนี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา

ซึ่งข้อเท็จจริงแล้วและมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง การกระทำความผิดตามคำร้องยื่มเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องคือวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เมื่อผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำการผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติตั้งกล่าวไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่溯ดุดายุดลงตามบทบัญญัติตั้งกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการผิดอันเป็นโหะแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำการผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ เมื่อศาลประทับรับฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำการผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) และมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ปัญหาเรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปหรือไม่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลมยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

- ๔ -

อายุ มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ วรรคสาม ดังนั้น เมื่อความผิดส่วน
อาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทาง
การเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้
จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายศักดิ์ชัย รังษีวงศ์

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖ /๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๙ /๒๕๖๔

ในพระปรมາภิรักษ์พระมหาภักษตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายสามารถ หมวดมนี ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอนุแครงเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๖๗, ๑๘๘

พิเคราะห์คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางอุไร หมวดณี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๒๑๘ - ๒ - ๑๒๙๙๙ - ๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดณี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความฟ้องร้องหรือไม่ เนื่องจาก ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิด จึงมีข้อพิจารณาว่าบทบัญญัติตามกฎหมายใหม่ในมาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็น

อย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไปแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อธิบายว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น ความผิดฐานจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จะใช้บทบัญญัติมาตราในกฎหมายใดปรับแก่คดี ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน หรือหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ บัญญัติว่า ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตาม มาตรา ๒๘ (๓) กรรมการตามมาตรา ๔๒ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ ผู้ใดจะใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ บทบัญญัติตามกฎหมายใหม่มาตรา ๑๖๗ เพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจะต้องมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ซึ่งไม่มอยู่ในกฎหมายเดิม เพื่อให้โอกาสแก่ผู้กล่าวหาได้แสดงข้อเท็จจริงว่าตนมีเจตนาที่จะไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินหรือไม่

อันเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหายิ่งกว่า ส่วนระหว่างโทษตามกฎหมายเดิมและกฎหมายใหม่มีอัตราเท่ากัน ดังนี้ ในส่วนองค์ประกอบความผิดและโทษจึงต้องใช้กฎหมายใหม่ มาตรา ๑๖๗ บังคับแก่กรณี ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ดังที่ผู้ร้องยื่นคำขอให้ลงโทษมาท้ายคำร้อง อย่างไรก็ตาม เมื่อ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีได้ บัญญัติเรื่องอายุความฟ้องร้องไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวล กฎหมายอาญามาใช้บังคับ กล่าวคือ ถ้าผู้ร้องไม่ได้ยื่นคำร้องและไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามศาลภายใน กำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด ย่อมเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๔๔ (๔) ซึ่งอายุความฟ้องร้องมิใช้กฎหมายที่กำหนดขององค์ประกอบความผิดและกำหนด โทษ อันเป็นกฎหมายในทางเนื้อหา แต่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับวิธีการดำเนินคดีที่เป็นเงื่อนไขในการ ระงับคดีมิให้ฟ้องร้อง อันเป็นกฎหมายในทางรูปแบบ จึงเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติที่บัญญัติอยู่ใน ประมวลกฎหมายอาญาที่อาจยื่นหรือขยายออกໄไปได้ ตราบใดที่การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้นยังไม่ ขาดอายุความ ไม่อยู่ในบังคับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และมาตรา ๓ ก่อนผู้ร้องยื่นคำร้อง คดีนี้ มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ โดยความในมาตรา ๒๕ วรรณสอง กำหนดว่า ในกรณีผู้ถูกกล่าวหารือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่าง การพิจารณาคดีของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหารือจำเลยหลบหนีเป็นส่วนหนึ่งของ อายุความ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ กำหนดว่า ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหารือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้ นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหารือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มี คำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ

มิให้ nab ทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๙ มาใช้บังคับ บทบัญญัติทั้งสองเป็นกฎหมาย
วิธีสบัญญัติยื่นมีผลใช้บังคับทันที เพราะมิใช่กฎหมายที่กระทบต่อเนื้อหาสาระขององค์ประกอบ
ความผิดทางอาญาที่อาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับโทษหนักขึ้น แต่เป็นเจตนา湿润ของรัฐที่มุ่งหมาย
กำหนดระยะเวลาดำเนินคดีภายในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อจัดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ
ในทุกรูปแบบ และเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต
(United Nations Convention Against Corruption : UNCAC) ซึ่งประเทศไทยได้รับรองยื่นคำร้องว่า
เป็นรัฐภาคี มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องว่า
ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องวันที่
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝาก
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเมือง ประเภทเงินฝากประจำชื่อบัญชีนางอุไร หมวดณี
จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งข้อเท็จจริงแล้วและมีมติว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามิเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งจากการของนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ถือว่าการกระทำความผิดตาม
คำร้องยื่นเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง คือ ในวันที่ ๑๑
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาเพราะมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหา
จะหลบหนีในวันเดียวกันนั้น ยอมมิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุ
ความตามบทบัญญัติกฎหมายข้างต้น คดีผู้ร้องจะยังอยู่ภายใต้กำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่

- ๖ -

ຜູ້ຖານລາວຫາໄດ້ຄູກລາວຫາວ່າກະທຳກວາມຝຶດ ຂອບທີ່ສາລົງກົາແພນກົດດີອາລູາຂອງຜູ້ດຳຮັງທຳແໜ່ນທາງ
ກາຣເມືອງຈະຮັບຄໍາຮອນນີ້ໄວ້ພິຈາຮາແລະພິພາກຫາຕ່ອໄປຕາມຮູ່ປົກຕື້
ຈຶ່ງໃຫ້ຮັບຄໍາຮອນໄວ້ພິຈາຮາ.

นายສືບພົງຍ໌ ສୁରິພົງຍ໌ກຸລ

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขคดีที่ อ.ม. ๖ /๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๙ /๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไยพระมหาภชัตtriy
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดณี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจริงโดยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๗, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้องแล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง
จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘
ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง
กรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของ
นางอุไร หมวดณี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่
๒๑๔-๒-๑๒๙๙๘-๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดณี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีตามคำร้องของผู้ร้องในความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความ
ทางอาญาหรือไม่ เห็นว่า แม้ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบปรัชญาธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑
โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบปรัชญาธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบปรัชญาธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้
การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระหว่างโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบ
ปรัชญาธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรคหนึ่ง แต่เมื่อ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๙ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำการผิดมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น ถ้าผู้ร้องไม่ได้ยื่นคำร้องและไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันกระทำการผิด คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการผิดในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายใต้อายุความห้าปีนับแต่วันกระทำการผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวอยู่ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ กระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นโดยไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓

- ๔ -

ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่สะดุดหยุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติ เกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในคณะกรรมการพิเศษ ทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับโทษขยายออกไป ทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหาระบุกรรมการทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำการพิเศษของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระจับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และ มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ วรรคสาม ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากโทษทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้วจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีก วินิจฉัยยกคำร้อง.

นายเด็จ ชุมพานิชย์

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๙/๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดมนี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาภักดิ์ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๗๔,

๑๖๗

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอพัทลุง จังหวัด

พัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออกจากเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณี พ้นตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชี นางอุไร หมวดมนี จำนวน ๑ บัญชี ผู้ร้องยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกันแล้วแต่ไม่สามารถจับกุมตัวมาศาลได้ ผู้ถูกกล่าวหาไม่หนังสือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ขอให้ศาลปฏิเสธแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง การเมืองยกคำร้องอ้างว่า คดีนี้เป็นลักษณะเดียวกับคดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.๒๒๓/๒๕๖๒ ซึ่งศาลได้พิพากษายกคำร้องเป็นบรรทัดฐานไว้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิด โดยมีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งมีระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๗ มีระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เห็นได้ว่า โทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับ

กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิดจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิดบังคับแก่คดี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ มีเช่นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำการผิด จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก่คดีเช่นกัน เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ มีได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่คดี ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามีได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำการความผิดมายังศาล ภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำการผิด เป็นอันขาดอายุความ... (๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องรายงานโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี...” คดีนี้มีรายงานโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ถ้ามีได้ยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาอย่างศาลภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันกระทำการผิดเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ (๔) ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพันตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรสลงเป็นการจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ อันถือว่าวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นวันกระทำความผิดตามข้อหาในคำร้อง การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาอย่างศาล และศาลได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดี นั้น เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ จะกำหนดว่าไม่ให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ จะบัญญัติว่าเมื่อยืนฟ้องแล้วให้อายุความ溯คดียุดลง แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าวบัญญัติขึ้นและมีผลใช้บังคับภายหลังวันกระทำการทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้ปัญหาเรื่องอายุความจะมิใช่เป็นบทบัญญัติว่า การกระทำใดเป็นความผิด แต่ก็เป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดเวลาให้นับตัวบุคคลมารับโทษ หรือไม่ต้องรับโทษ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าวมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความอาญาแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับย้อนหลังกับการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายแก้ไขได้ เพราะมิใช่กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗/๑ ที่มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหารือจำเลยหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาลเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ แต่มาตรา ๗/๑ บัญญัติไว้ในหมวด ๖ “การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ” ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีกล่าวหาว่าร้ายผิดปกติกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต แต่คดีนี้เป็นกรณีกล่าวหาว่าในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ “การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน” อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการป้องกันการทุจริต และไม่ใช่กรณีกล่าวหาว่า กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ ดังนี้ไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความจึงไม่溯ดุดหยุดลง เมื่อไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันกระทำความผิด คดีของผู้ร้องจะเป็นอันขาดอายุความทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของผู้ร้องยื่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ต้องดำเนินการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาในทางอาญา เมื่อศาลมีได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ เช่นกัน

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๙/๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไยพระมหาภักษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดมนี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ในกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ ประกอบมาตรา ๑๕๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๗๘

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารท้ายคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยก่อนว่า ความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงนั้น ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้อง ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับและให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำการความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำการตามคำร้องเป็นความผิดอยู่ และมีระหว่างโທชเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิดบังคับแก่คดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาในเรื่องอายุความมาใช้บังคับ เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ มีระหว่างโທชจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ อันมีอายุความห้าปี ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำการความผิดมากยังศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนับแต่วันกระทำการความผิด คดียื่นเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) การที่ผู้ถูกกล่าวหา�ื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถือว่าการกระทำการความผิดตามคำร้องเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ดังกล่าว แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในการกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิด แต่เมื่อไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลจนล่วงพ้นกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิดแล้ว ก็ต้องฟัง

ว่าคดีส่วนอาญาด้อยความ สิทธินักดีอาญามาฟ้องยื่มเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ปัญหาเรื่องสิทธินักดีอาญามาฟ้องระงับไปหรือไม่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยที่ศาลยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และเมื่อความผิดส่วนอาญาด้อยความอันมีผลให้สิทธินักดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว กรณีก็ไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

ให้ยกคำร้อง.

นายพิศล พรุณ

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๙/๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดนนี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อใจว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบบัญชีประมวลกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๘๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบบัญชีประมวลกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารตามคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยก่อนว่า ความผิดฐานจะเจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง

จังหวัดพัทลุง ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับและให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังระหว่างทำการผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่ และมีระหว่างโທเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) มาใช้บังคับแก่ความผิดในคดี เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ ระหว่างโທเจ้าคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือหักจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาอย่างศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว nabแต่วันกระทำความผิดคดีเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย จังหวัดพัทลุง พ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดณี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าแจ้งข้อเท็จจริงแล้วและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจะไปยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือ
หนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
การกระทำความผิดตามคำร้องยื่มเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินต่อผู้ร้องคือวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องและขอให้ศาลออกหมายจับ
ผู้ถูกกล่าวหาในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายใต้กำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่
ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด และถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี แม้ตาม
พระราชบัญญัติประกอบปรับรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา
๗๔/๑ จะให้อายุความสะสมดุดหยุดลงในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปขณะถูกดำเนินคดี แต่บบัญญัติ
ดังกล่าวอยู่ใน หมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการ เมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่
นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น
ถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา
หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดี
กรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สิน
และหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ เมื่อไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาล
จนล่วงพ้นกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิดแล้ว คดีส่วนอาญาจึงขาด
อายุความ สิทธิสำคัญอื่นๆ ของผู้ต้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๓๘ (๖) และมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบปรับรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ปัญหา
เรื่องสิทธิสำคัญอื่นๆ ของผู้ต้องเป็นประชันได้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลมีอำนาจจัดตั้ง

longตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา
๘ วรรค ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองนั้นไม่อาจแยกออกจากภาระนิติความรับผิดทางอาญาได้
กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้เช่นกัน
จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายอรพงษ์ ศิริกานต์นนท์

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๙/๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภักตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดยนี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงขอให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ ประกอบมาตรา ๑๕๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ขาดอายุความและสามารถใช้มาตราการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เป็นความผิดอยู่แล้วมีระหว่างโทษเท่าเดิมคือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดียื่มเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ (๔) คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการต่อหน้ารองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๙ ผู้ถูกกล่าวหาจึงยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร

ประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาธนบุรี ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดมนี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งต่อผู้ร้องในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินให้ถูกต้องครบถ้วน อันเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องถือว่ากรรมการทำความผิดดังที่ผู้ร้องอ้างเกิดขึ้นในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำการผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติตั้งกล่าวอยู่ใน หมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำเนินการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรีรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่าร่วม伙นิยมต่อ กระทำความผิด กระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจัง

ໄມ່ອາຈນຳ ມາຕຣາ ၃၄/၁ ມາໃຫ້ບັງຄັບແກ່ຄົດນີ້ໄດ້ ອາຍຸຄວາມໃນຄົດນີ້ຈຶ່ງໄມ່ສະດຸດຫຍຸດลงຕາມບທບໍ່ຢູ່ຕິ
ຕັ້ງກ່າວ ສ່ວນພຣະຣາຊບໍ່ຢູ່ຕິປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນີ້ວ່າດ້ວຍການປັ້ງກັນແລະປຣາບປຣາມກາຮູຈິຕ ພ.ສ.
၂၅၅၁ ມາຕຣາ ၇ ເປັນບທບໍ່ຢູ່ຕິເກີຍກັບການນັບອາຍຸຄວາມທາງອານຸາແຕກຕ່າງກັບກົງໝາຍທີ່ໃຫ້ໃນຂະນະ
ກະທຳຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຖືກລ່າວຫາ ແມ່ນໃຫ້ບທບໍ່ຢູ່ຕິວ່າດ້ວຍກາລົງໂທໜແຕ່ມີຜລໃຫ້ຮະຍະເວລາບັງຄັບໂທໜ
ຂໍາຍາຍອົກໄປ ທັ້ງເປັນກົງໝາຍທີ່ບໍ່ຢູ່ຕິຂັ້ນກາຍຫລັງທີ່ຜູ້ຖືກລ່າວຫາກະທຳຄວາມຜິດອັນເປັນໂທໜແກ່ຜູ້ຖືກ
ລ່າວຫາ ຈຶ່ງໄມ່ອາຈນຳມາໃຫ້ບັງຄັບແກ່ການກະທຳຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຖືກລ່າວຫາໄດ້ ແນ້ສາລັບຄໍາຮ່ອງໄວ້
ພິຈາຮານາເນື່ອງຈາກຜູ້ຖືກລ່າວຫາໄມ່ມາສາລຕາມນັດໂດຍໄມ່ມີເຫຼຸດແກ້ຕ້ວອັນຄວາ ແຕ່ເມື່ອຜູ້ຮ່ອງໄມ່ໄດ້ຕ້ວຜູ້ຖືກ
ລ່າວຫາມາສາລກາຍໃນກໍາທັນດອຍອຸ່ນຄວາມທ້າປັນບແຕ່ວັນກະທຳຄວາມຜິດ ຄົດສ່ວນອານຸາຈຶ່ງຂາດອາຍຸຄວາມ
ສີທີນິນັດຄົດອານຸາມາພ້ອງເປັນອັນຮະຈັບໄປຕາມປຣະລກກົງໝາຍວິທີພິຈາຮານາຄວາມອານຸາ ມາຕຣາ ၃၈ (၁)
ແລະມາຕຣາ ၁၅៥ ວຣຄහັນີ້ ປະກອບພຣະຣາຊບໍ່ຢູ່ຕິປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນີ້ວ່າດ້ວຍວິທີພິຈາຮານາ
ຄົດອານຸາຂອງຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມືອງ ພ.ສ. ၂၅၅၀ ມາຕຣາ ၄ ວຣຄສາມ ປ່ານຫາເຮືອງສີທີນິນັດ
ຄົດອານຸາມາພ້ອງຮະຈັບໄປທ່ຽວໄມ່ເປັນປ່ານທີ່ເກີຍກັບຄວາມສົງບເຮີຍບຮ້ອຍ ສາລຍກຂຶ້ນວິນິຈັຍໄດ້ເວັງຕາມ
ປຣະລກກົງໝາຍວິທີພິຈາຮານາຄວາມອານຸາ ມາຕຣາ ၁၅៥ ວຣຄສອງ ປະກອບພຣະຣາຊບໍ່ຢູ່ຕິປະກອບ
ຮູ້ຮຣມນູ້ນີ້ວ່າດ້ວຍວິທີພິຈາຮານາຄົດອານຸາຂອງຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມືອງ ພ.ສ. ၂၅၅၀ ມາຕຣາ ၄ ວຣຄ
ສາມ ສ່ວນທີ່ຜູ້ຮ່ອງມີຄໍາຂອ້າໃຫ້ເພີກຄອນສີທີນິສົມຄຣັບເລືອກຕັ້ງຂອງຜູ້ຖືກລ່າວຫານັ້ນ ຄືເປັນມາຕຣກາບັງຄັບ
ທາງການເມືອງອັນເປັນການຈຳກັດສີທີນິຂອງບຸຄຄລໃນຮູ້ນະພລເມືອງຂອງຮູ້ຈຶ່ງສີບເນື່ອມາຈາກກະທຳທຳ
ຄວາມຜິດທາງອານຸາ ສາລຈະມີໆຈຳນາຈຳບັງຄັບໃໝ່ມາຕຣກາດັ່ງກ່າວໄດ້ກີ່ຕ່ອມເມື່ອໄດ້ວິນິຈັຍໜີ້ຂາດຄົດໃນສ່ວນ
ອານຸາແລ້ວ ການທີ່ກົງໝາຍກຳທັນດໍໃໝ່ມາຕຣກາບັງຄັບທາງການເມືອງຮ່ວມເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄົດອານຸາເຊັ່ນີ້
ຍ່ອມໄມ່ອາຈແຍກອອກຈາກການວິນິຈັຍຄວາມຜິດທາງອານຸາໄດ້ແລະຕ້ອງຄືວ່າເປັນໂທໜທີ່ເກີຍວເນື່ອກັບໂທໜທາງ
ອານຸາ ການໃໝ່ມາຕຣກາບັງຄັບທາງການເມືອງດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງຕ້ອງອູ່ກາຍໃຫ້ບັງຄັບກໍາທັນດອຍອຸ່ນຄວາມທາງອານຸາ

ด้วย เมื่อสิทธินำคดีอาญาตามพ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา
๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

จึงให้ยกคำร้อง.

นายนิพนธ์ ใจสำราญ

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.๖/ ๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.๗/ ๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดมนี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหากับลงโทษตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔,

๑๖๗

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง

จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพันจากตำแหน่งด้วยการลาออกจากเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพันจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขารายอง บัญชีเลขที่ ๒๑๘ - ๒ - ๑๒๙๙๘ - ๗ ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชี นางอุไร หมวดณี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกันแล้วแต่ไม่สามารถจับกุมตัวมาศาลได้ ผู้ถูกกล่าวหามีหนี้สือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ขอให้ศาลฎีกานาญกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองยกคำร้องอ้างว่า คดีนี้เป็นลักษณะเดียวกับคดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.๒๒๓/๒๕๖๒ ซึ่งศาลได้พิพากษายกคำร้องเป็นบรรทัดฐานไว้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิด โดยมีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งมี指望ว่า โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๖๙ มี指望ว่า โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เห็นได้ว่า โทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังกับกฎหมายที่ใช้ในขณะ

กระทำความผิดเท่ากันจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ มิใช้กฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิด จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก่คดีเช่นกัน และเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ มิได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่คดี ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาล ภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ...

(๔) ห้าม สำหรับความผิดต้องระวังโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี...” คดีนี้มีระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ถ้ามิได้ยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาอย่างศาลภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส จึงเป็นการจงใจ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ อันถือว่า วันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นวันกระทำความผิดตามข้อหาในคำร้อง การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาอย่างศาล และศาลได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี นั้น แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ จะกำหนดว่าไม่ให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ วรคหนึ่ง จะบัญญัติว่าเมื่อยื่นฟ้องแล้วให้อายุความ溯ดุลยดลงแต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าวบัญญัติขึ้นและมีผลใช้บังคับภายในวันกระทำการทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และแม้ปัญหารือของอายุความจะมิใช่เป็นบทบัญญัติว่าการกระทำได้เป็นความผิด แต่ก็เป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดเวลาให้นำตัวบุคคลมารับโทษ หรือไม่ต้องรับโทษ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าว มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความอาญาแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับย้อนหลังแก่การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายแก้ไขได้ เพราะมิใช่กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗/๑ ที่มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาลเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ แต่มาตรา ๗/๑ บัญญัติไว้ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต แต่การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินบัญญัติไว้ในหมวด ๓ “การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน” ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการป้องกันการทุจริต ทั้งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน นี้ใช้การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ ดังนั้นไม่อาจนำ มาตรา ๗/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

อายุความจึงไม่สะดุดหยุดลง เมื่อผู้ร้องไม่ได้นำตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันกระทำความผิด คดีของผู้ร้องจึงเป็นอันขาดอายุความทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ (๔) สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของผู้ร้องยื่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เป็นส่วนหนึ่งของการวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาในทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อศาลไม่ได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดเนื่องจากคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับ แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้เช่นกัน

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายเกรียงศักดิ์ โอมานะสิน